

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	1. februar 2001

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 9. februar 2001 {{SPA}} dagsordenspunkt rådsmøde (landbrugsministre) den 19.-20. februar 2001 {{SPA}} vedlægges Fødevareministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen for rådsmødet.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri Folketingets Europaudvalg

2. afdeling, 1. kontor

Den 1. februar 2001

LFM 0483

AKTUELT NOTAT

Rådsmøde (landbrug) den 19. {{SPA}} 20. februar 2001

1. BSE

KOM dok. foreligger ikke.

- *Drøftelse Side 2*

2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om de generelle principper og krav i fødevarelovgivning, om oprettelse af Myndigheden og om procedurer i fødevarerikkerhedsanliggender

KOM (2000) 716 endelig

- *Drøftelse Side 6*

- Status for WTO-forhandlingerne

- *Drøftelse Side 16*

4. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning 1259/1999/EF om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik ordninger for direkte støtte

KOM (2000) 841

- *Drøftelse Side 18*

5. Humle

- Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EØF) nr. 1696/71 om den fælles markedsordning for humle

- Rapport fra Kommissionen til Rådet om humlesektoren

KOM (2000) 834 endelig og KOM(2000) 838 endelig

- *Præsentation og drøftelse Side 20*

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG) 19. {{SPA}} 20. FEBRUAR 2001

1. BSE

KOM dok. foreligger ikke.

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 18. januar 2001. Ændringer er markeret i marginen.

Baggrund

Rådet forventes at gøre status over de trufne BSE foranstaltninger samt vurdere nationale foranstaltninger, markedssituationen og forslag til nye markedsforanstaltninger.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Formål og indhold

Rådet forventes at foretage opfølgning af konklusionen fra rådsmødet (landbrug) den 29. januar 2001. Konklusionerne omfatter fremadrettede beslutninger vedrørende nye tiltag til imødekommelse af forbrugernes behov for sikkerhed ved oksekød, Kommissionens overvågning af landenes gennemførelse af BSE foranstaltninger, nationale støtteordninger og Kommissionens overvågning af udviklingen på oksekødsmarkedet og forslag til markedsforanstaltninger.

Vedrørende veterinære foranstaltninger vil Kommissionen skulle sikre, at landene gennemfører BSE foranstaltningerne, og landene vil skulle rapportere månedlig til Kommissionen herom.

Kommissionen vil desuden skulle fremlægge forslag i Den Stående Veterinærkomité om et totalforbud mod maskinsepareret kød fra drøvtyggere uanset alder og forslag med krav til behandling af fedt for forskellige anvendelser, således fedt til foder, fedt til mælkeerstatninger til kalve og fedt til human konsum.

Rådet har bekræftet sin støtte til fastholdelsen af en alder på 30 måneder for den hurtige BSE-test, idet Kommissionen dog har til hensigt om nødvendigt at stille forslag om at revidere aldersgrænsen på grundlag af resultaterne af testprogrammerne og nye videnskabelige vurderinger.

Herudover har Rådet understreget behovet for løbende at vurdere det nuværende midlertidige forbud mod kød- og benmel for at åbne mulighed for en samlet vurdering af situationen inden udgangen af juni.

Endelig vil Kommissionen skulle fremlægge forslag i Den Stående Veterinærkomité til opfyldelse af Rådets beslutning om, at rygsøjlen skal fjernes fra kvæg. I komitéen vil de nærmere bestemmelse skulle fastsættes, herunder bestemmelserne til den tekniske gennemførelse.

For så vidt angår de nationale foranstaltninger, fremgår det af konklusionerne fra rådsmødet (landbrug) den 29. januar 2001, at Kommissionen erindrer medlemslandene om, at de i henhold til Traktatens artikel 88, stk. 3, og Rådsforordning (EF) nr. 659/1999 er forpligtet til at underrette Kommissionen om alle nye statsstøtteordninger og alle nye former for individuel statsstøtte til Kommissionen, inden de iværksættes. Rådet opfordrer derfor medlemslandene til at indberette national støtte til finansiering af BSE-foranstaltninger i overensstemmelse med fællesskabsretten, således at Kommissionen kan forelægge en beretning på næste samling i Rådet (landbrug) med henblik på at sikre et velfungerende indre marked.

Rådet noterer sig, at Kommissionen har anmodet medlemsstaterne om effektivt at iværksætte ordningen med opkøb med henblik på destruktion i overensstemmelse med de målsætninger, der er fastsat i Kommissionens forordning (EF) nr. 2777/2000. Kommissionen vil tage ordningen op til nærmere overvejelse.

Endelig ser Rådet med tilfredshed på, at Kommissionen har til hensigt inden for rammerne af de finansielle overslag fra Berlin og inden næste rådsmøde (landbrug) at fremlægge en pakke af foranstaltninger, der tager sigte på at løse balanceproblemerne på EU-markedet for oksekød på såvel kort som lang sigt og på at sikre kvaliteten. Rådet vil behandle disse foranstaltninger som et hastespørgsmål.

Rådet udstak ingen retningslinier for disse foranstaltninger, men Kommissionen har fremhævet, at der kan blive tale om en pakke, der kan bestå af en eller flere af følgende foranstaltninger:

- Offentlig intervention af en begrænset mængde oksekød
- Udvidelse af opkøbsordningen m.h.p. destruktion
- Kalveforarbejdningspræmie (finansieret af nationale budgetter)
- Præmie for tidlig markedsføring af kalve
- Ændring af loftet for handyrpræmie til individuelle kvoter
- Midlertidig suspension af ammekopræmierettigheder
- Reduktion af belægningsgradskrav, knyttet til præmieudbetalinger.

Ifølge oplysninger fra Kommissionen om markedssituationen for oksekød, er der ved sammenligning af priser i uge 42 i 2000 (før BSE-krisen) med de seneste prisoplysninger (uge 3) i 2001 tale om et prisfald for EU som helhed på 19,3 pct. for unge tyre, 3 pct. for stude, 23,8 pct. for køer og 10,7 pct. for kalve. Størst prisfald findes i Tyskland, efterfulgt af Spanien, Frankrig og Italien. Forbruget i EU af oksekød er faldet med ca. 27 pct. med store variationer medlemslandene imellem (Tyskland 50 pct., Grækenland, Italien og Spanien 40 pct., mens forbruget er gået lidt op i Sverige, Finland og UK.

De tidligere vedtagne BSE foranstaltninger er følgende:

BSE risikomateriale:

- Fjernelse af BSE risikomateriale, i kraft fra 1. oktober 2000. Danmark har iværksat dette 1. marts 2000.
- Listen over BSE risikomateriale udvides med tarmen hos alt kvæg, i kraft 1. januar 2001.

- Anvendelsen af rygmarvsstøder forbydes, i kraft 1. januar 2001.
- Forbud mod maskinsepareret kød fra rygsøjle og hoved, i kraft 1. oktober 2000. Danmark har iværksat 1. marts 2000.
- Import af oksekød fra tredjelande skal opfylde kravet om fjernelse af BSE risikomateriale, med mindre landet er BSE frit, i kraft 1. april 2001.

BSE overvågningsprogram:

- Iværksættelse af nationale BSE overvågningsprogrammer for grupper af risikodyr over 24 mdr., i kraft 1. januar 2001. Danmark har iværksat 1. oktober 2000.
- Ændring af overvågningsprogrammet til test af risikogruppe dyr over 30 måneder, omfattende alle nødslagtede og stikprøver af selvdøde, i kraft 1. januar 2001. Test af alle slagtedyrr over 30 måneder, i kraft 1. juli 2001.
- Test af alle selvdøde dyr i etårig periode, i kraft 1. juli 2001

Seneste foranstaltninger af hensyn til forbrugerne i EU:

- Forbud i seks måneder mod anvendelse af kød- og benmel (undt. fiskemel) i foderet til fødevareproducerede dyr, i kraft 1. januar 2001.
- BSE test af slagtekvæg over 30 måneder før markedsføring, i kraft 1. januar 2001.

Danmark har sat testprogrammet i værk pr. 1. januar 2001 og er af Kommissionen blevet fritaget for de alternative ordninger med opkøb til destruktion.

Udtalelse

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om statusredegørelsen, men vil skulle udtale sig om eventuelle nye forslag til Rådet om nye markedsforanstaltninger.

Gældende dansk ret

Bekendtgørelse nr. 1172 af 15. december 2000 om ydelse af præmier til husdyr.

Konsekvenser

Dersom Kommissionen modtager oplysninger fra medlemslandene, som giver grundlag for frygt for, at de trufne foranstaltninger ikke fungerer efter hensigten eller ikke er tilstrækkelige, forventes det, at Kommissionen vil lægge op til justeringer og stramninger af BSE foranstaltningerne.

Såfremt Rådet beslutter, at et eller flere af de ovennævnte mulige markedstiltag skal gennemføres, vil det kunne få såvel lovgivningsmæssige som statsfinansielle konsekvenser.

En vedtagelse skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

§2-udvalget (landbrug) har indtil videre ikke haft bemærkninger til sagen. Udvalget vil blive hørt igen den 7. februar 2001.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg (forhandlingsoplæg) den 1. december 2000 og den 26. januar 2001, jf. aktuelt notat af 30. november 2000 og 18. januar 2001. Orienterende notat om udfaldet af mødet i Forvaltningskomitéen for Oksekød den 12. december 2000 er fremsendt den 15. december 2000.

2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om de generelle principper og krav i fødevarerlovgivning og om oprettelse af Myndigheden og om procedurer i fødevarerikkerhedsanliggender

Uændret genoptryk af grundnotat.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2000) 716 endelig af 8. november 2000 fremsendt forslag om Europa-Parlamentets og Rådets forordning om de generelle principper og krav i fødevarerlovgivning, om oprettelse af Myndigheden og om procedurer i fødevarerikkerhedsanliggender. Forslaget er oversendt til Rådet den 30. november 2000.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37, 95, 133 samt 152 og skal behandles efter proceduren for fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen betragter det som en prioriteret opgave at sikre, at EU's borgere er beskyttet af de højeste normer for fødevarerikkerhed. Hvidbogen afspejler denne holdning, hvoraf det fremgår, at fællesskabets fødevarerlovgivning skal opdateres, således at der tages højde for de øgede krav vedrørende forbrugersundhed, fødevarerikkerhed og fødevarerikkerhed.

For så vidt angår oprettelse af en fødevarermyndighed i fællesskabet, er dette primært begrundet i et ønske om at skabe rammerne for en kapacitetsforøgelse og styrkelse af arbejdet med at fremlægge videnskabelige vurderinger og råd om fødevarerikkerhed, ernæring, dyrsundhed, dyrevelfærd og plantesundhed, som vedrører sundhedsbeskyttelsen af forbrugerne.

Dernæst foreslås, at fødevarermyndigheden skal have det daglige ansvar for opretholdelse af notifikationssystemer vedrørende fødevarer og foder, som bruges til at advare om risikable produkter på markedet ("Rapid Alert" - systemer).

Formål og indhold

Kommissionens forslag til en generel EU-fødevarerlov omfatter hele fødevarerikkerkæden, herunder foderfremstilling. Forslaget har til formål at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau samtidig med sikring af en tilfredsstillende funktion af det indre marked.

Der fastlægges en række definitioner vedrørende såvel fødevarer som foderstof-lovgivningen, herunder for første gang på fællesskabsniveau en definition af fødevarer-begrebet.

Den overordnede målsætning er at beskytte menneskers liv, sundhed eller sikkerhed og forbrugerinteresser samt andre relevante målsætninger som beskyttelse af miljøet, dyrs og planters liv, sundhed og velfærd. Lovgivningen skal indrettes med henblik på at sikre markedets funktion, og der skal tages hensyn til relevante internationale standarder.

Lovgivningen skal baseres på "risikoanalysen", som indebærer, at man skal tage udgangspunkt i videnskabelige vurderinger af sikkerheden ved fødevarer, foderanvendelse med videre, når der udarbejdes lovgivning og træffes administrative beslutninger i den daglige håndtering af risici ved fødevarer. Disse beslutninger skal endvidere være baseret på forsigtighedsprincippet, hvor videnskaben ikke kan fremlægge klare konklusioner om eventuelle risici.

Dernæst fastlægges regler om sporbarhed fra jord til bord, som indebærer, at virksomheder altid skal kunne gøre rede for, hvorfra de har modtaget leverancer, og hvortil de har leveret identificerbare partier af fødevarer, ingredienser, foder m.v. Det slås endvidere fast, at det primære ansvar for sikker fødevarerproduktion er placeret hos landbruget og producenterne samt i grossist- og detail-leddet, og ikke hos den kontrollerende myndighed d. Tilsvarende ansvarsplacering gælder i fodersektoren.

Det slås fast, at fødevarer kun må markedsføres, hvis de - anvendt i overensstemmelse med sædvanlig brug - er sikre for forbrugeren. Der skal herved også tages hensyn til særligt følsomme kategorier af forbrugere samt til de oplysninger, som er givet til forbrugeren i forbindelse med salget af varen, f.eks. i form af mærkningsoplysninger om varens korrekte håndtering. Foder må kun markedsføres, hvis det er sikkert, hvilket indebærer, at det ikke må have en negativ indvirkning på menneskes eller dyrs sundhed.

Vedrørende tredjelandsrelationer slås fast, at fødevarer og foder importeret fra tredjelande skal overholde fællesskabets regler, og ved eksport skal disse regler også være overholdt, med mindre importlandet har fastlagt anden lovgivning, som

i givet fald skal overholdes af eksportører fra fællesskabet. Fødevarer eller foder, som i fællesskabet er bedømt til at udgøre en risiko, må ikke eksporteres, med mindre importlandets myndigheder eksplicit har godkendt dette.

Herudover skal fællesskabet deltage aktivt i udformningen af internationale standarder og aftaler, herunder være specielt opmærksom på udviklingslandes behov.

I næsten al fødevarerlovgivning i fællesskabet, som vedrører forbrugerens sundhedsbeskyttelse, er det en forudsætning for udformningen, at der foreligger en videnskabelig vurdering som grundlag for fastlæggelsen af beskyttelsesniveauet. Sådanne vurderinger gennemføres generelt af de videnskabelige komitéer etableret af Kommissionen, hvoraf Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler spiller den afgørende rolle på ; fødevarer sikkerhedsområdet. Det videnskabelige komitéssystem er efter Kommissionens opfattelse overbelastet, hvilket forsinker lovgivningsarbejdet til skade for varetagelsen af fællesskabets aktiviteter på området.

Forslaget om oprettelse af en EU-fødevarermyndighed vil have som det primære mål at styrke disse funktioner på fællesskabsplan. Grundlæggende elementer er etablering af en videnskabelig ekspertise i fødevarer myndigheden, som kan indsamle og bearbejde data og organisere den videnskabelige behandling af disse med henblik på at afgive videnskabelige udtalelser og råd om fødevarer sikkerhed.

Der lægges vægt på at se fødevarer sikkerhed i et bredt perspektiv, hvor såvel plante- og dyresundhed som forurening af foder og miljøforureninger er vigtige faktorer, ligesom der peges på, at også arbejdsmiljøproblemer skal kunne inddrages.

Fødevarer myndigheden skal oprettes som en uafhængig myndighed med egne styrende organer, og vil således ikke være underlagt tjenestebefalinger fra Kommissionen.

Der skal etableres en bestyrelse sammensat af fire personer udpeget af Europa-Parlamentet, fire udpeget af Rådet, fire af Kommissionen, og fire af Kommissionen som repræsentanter for forbrugerne og erhvervslivet. Bestyrelsen skal vedtage regler for budgetlægning, godkende budget, udstikke generelle retningslinier til den ansvarlige direktør, vedtage det årlige arbejdsprogram og lignende.

Direktøren, som udpeges af bestyrelsen efter forslag fra Kommissionen og høring af Europa-Parlamentet, skal stå for driften, stå til ansvar for bestyrelsen, rapportere om aktiviteterne til Europa-Parlamentet m.v.

Et rådgivende forum, sammensat af en repræsentant fra hver medlemsstats organer med kompetence svarende til fødevarer myndigheden, skal bistå direktøren i udøvelsen af dennes opgaver og sikre tæt samarbejde med de kompetente organer i medlemsstaterne.

Det er hensigten, at fødevarer myndigheden skal arbejde tæt sammen med den eksisterende nationale ekspertise på området ved at sikre det hertil fornødne netværk. De videnskabelige udtalelser, som lægges til grund for lovgivningen, skal således stadig udstedes af en videnskabelig komité eller paneler, sammensat af uafhængige eksperter fra medlemsstaterne, udpeget for tre år ad gangen. Det foreslås, at den videnskabelige komité skal koordinere panelernes aktiviteter og selvstændigt afgive udtalelser på tværsektorielle områder. Der foreslås oprettet otte paneler - opdelt efter ekspertiseområder. Disse vedrører tilsætningsstoffer m.v. i fødevarer, tilsvarende vedrørende foder, plantebeskyttelsesmidler, GMO'er, ernæring og allergi, biologiske farer, forureninger i fødevarer kæden samt dyresundhed og velfærd.

Foruden Kommissionen er det foreslået, at Europa-Parlamentet og den enkelte medlemsstat kan anmode fødevarer myndigheden om en videnskabelig udtalelse på områder, som ikke er omfattet af harmoniseringsdirektiver m.v. Derimod kan alene Kommissionen anmode om en udtalelse på områder, hvor høring af fødevarer myndigheden er obligatorisk i henhold til fællesskabslovgivningen.

Fødevarer myndigheden skal - udover afgivelse af de videnskabelige udtalelser på vegne af komitésystemet - selvstændigt kunne bistå Kommissionen med teknisk assistance, f.eks. ved udarbejdelse af tekniske bestemmelser, og den skal indsamle data i bred forstand med henblik på at styrke det videnskabelige arbejde og på at kunne identificere kommende kriser vedrørende fødevarer sikkerhed, som kan bruges til at advare medlemsstaterne, Europa-Parlamentet og Kommissionen.

Der lægges vægt på, at de videnskabelige eksperter er uafhængige, at der sikres stor offentlig indsigt i fødevarer myndighedens og komitéernes arbejde, og at den tilvejebragte viden kommunikeres ud til offentligheden på effektiv vis.

Det er hensigten, at fødevaremyndigheden skal administrere "Rapid Alert"-systemer vedrørende både fødevarer og foder. I forlængelse heraf foreslås, at Kommissionen i samarbejde med myndigheden opretter en kriseenhed, når alvorlige problemer rapporteres. Denne kriseenhed skal indsamle oplysninger om karakter og omfang af problemerne, informere offentligheden om problemets karakter samt træffe foranstaltninger til at imødegå problemerne. Det er foreslået, at Kommissionen på egen hånd kan træffe foranstaltninger, og disse skal i givet fald forelægges en stående komité inden ti dage med henblik på bekræftelse, ændring eller forlængelse. Disse bestemmelser hindrer ikke den enkelte medlemsstat i at foretage hastende indgreb, hvis det anses for nødvendigt på nationalt territorium.

Ovennævnte stående komité nedsættes ifølge forslaget under betegnelsen "Komitéen for Fødevarer og Dyresundhed", og den skal varetage opgaver, som hidtil er varetaget af Den Stående Levnedsmiddelkomité, Den Stående Komité for Foderstoffer, Den Stående Veterinærkomité og Den Stående Fytosanitære Komité.

Der foreslås endvidere etablering af en mæglingsprocedure hvorefter en medlemsstat, som finder, at en anden medlemsstat har foretaget en handling i strid med bestemmelser i den generelle fødevarerlov eller andre bestemmelser i fællesskabslovgivningen, kan forelægge dette for Kommissionen. Disse tre parter skal herefter forsøge at forlige uoverensstemmelserne, og hvis det ikke lykkes, kan Kommissionen forelægge videnskabelige uenigheder for fælleskomitéen til udtalelse.

Finansieringen af fødevaremyndigheden sker over det ordinære EF-budget, og vil senere eventuelt kunne suppleres af gebyrer fra virksomheder, som får vurderet produkter til markedsføring.

Placering af fødevaremyndigheden er ikke fastlagt i forslaget, men nødvendigheden af let adgang til IT-faciliteter, transport m.v. er fremhævet. Tredjelande kan efter aftale medvirke i fødevaremyndighedens aktiviteter.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke afgivet udtalelse om forslaget.

Den 25. oktober 2000 vedtog Europa-Parlamentet imidlertid en beslutning om Kommissionens hvidbog om fødevarer og dyresundhed. I denne udtalelse støtter Europa-Parlamentet oprettelsen af en europæisk fødevaremyndighed, som et videnskabeligt referencepunkt for Den Europæiske Union og dens medlemsstater baseret på princippet om videnskabelig integritet, akademisk dygtighed, uafhængighed, ansvarlighed, gennemsigtighed og forståelighed. For så vidt angår uafhængighed, fremhæver Europa-Parlamentet, at fødevaremyndighedens uafhængighed og høje akademiske kvalitet kun kan sikres, hvis Kommissionen og EU's øvrige institutioner udstyrer myndigheden med tilstrækkelige finansielle og personalemæssige ressourcer. Endvidere opfordrer Europa-Parlamentet Kommissionen til at betragte blandt andet gennemførelse af et rammedirektiv om generel fødevarer og dyresundhed som et prioriteret mål om rådgivning, som bør viderebehandles samtidig med og med samme frister som lovgivningen om oprettelse af en europæisk fødevaremyndighed.

Gældende dansk ret

Fødevarer og dyresundhedsloven er den primære ramme for de fødevarer og dyresundhedsaspekter, som skal behandles af myndigheden, men også lovgivningen om dyresygdomme, foder m.v. indeholder sådanne aspekter.

Konsekvenser

Vedtagelse af en EU-fødevarerlov og oprettelse af en fødevaremyndighed af den skitserede karakter vil medføre ændringer i forhold til gældende lovgivning, men en vedtagelse vil ikke i sig selv nødvendiggøre gennemførelsesforanstaltninger i Danmark, eftersom forslaget er stillet i form af en forordning, som er direkte anvendelig i forhold til den nationale lovgivning.

For så vidt angår fødevaremyndigheden, skal denne finansieres over fællesskabets budget og vil således ikke have særskilte statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget skønnes ikke umiddelbart at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Forslaget har i overensstemmelse med fødevarer og dyresundhedslovens § 6 været sendt i høring hos relevante, landsdækkende interesseorganisationer. Endvidere har forslaget været forelagt for Det Rådgivende Fødevarerudvalg, § 2-udvalget (landbrug) og § 5-udvalget.

Alle hørings svar giver udtryk for støtte til forslaget og generel tilfredshed med, at der foreslås en overordnet ramme for al lovgivning relateret til fødevarer ud fra en jord-til-bord- betragtning.

Samtlige besvarelser er endvidere positive overfor oprettelsen af "Myndigheden" med det hovedformål at opprioritere fødevarerpolitikken. Det pointeres dog fra de fleste, at det er af stor væsentlighed at sikre, at Myndigheden alene foretager videnskabeligt arbejde, og at dette foregår så uafhængigt som muligt.

Nedenfor gengives de mere principelle betragtninger.

Forbrugerrådet er som udgangspunkt enig i Kommissionens betragtning om at formålet med fødevarerlovningen er at sikre et højt sundhedsbeskyttelsesniveau, og at den skal være baseret på risikoanalyser. Forslaget indeholder dog en række uklarheder i teksten, og der anvendes en række udtryk, der ikke er definerede. Disse bør defineres for at opnå en klar anvendelse af forordningen. Det gælder specielt "andre legitime faktorer", hvor Forbrugerrådet gerne ser en udvikling, der svarer til udviklingen i Codex Alimentarius. Derudover peger Forbrugerrådet på en række definitioner, der i forbindelse med forslagets videre behandling bør uddybes for at undgå forskellige fortolkninger.

For så vidt angår forsigtighedsprincippet, mener Forbrugerrådet, at anvendelsen bør omfatte tilfælde, hvor der *vurderes* at være en risiko, og ikke når en særlig sundhedsrisiko er *konstateret*.

Angående kravet om sporbarhed understreger Forbrugerrådet behovet for overensstemmelse mellem definition og anvendelse inden for anden fødevarer- og foderrelateret lovgivning.

For så vidt angår Myndighedens hovedfunktion er Forbrugerrådet enig i, at denne skal afgive uafhængige videnskabelige vurderinger på foranledning af Kommissionen, medlemslandenes nationale fødevarermyndigheder eller Europa-Parlamentet. Forbrugerrådet finder det imidlertid nødvendigt, at Myndigheden selv skal have mulighed for at igangsætte videnskabelige vurderinger {{SPA}} ikke kun fordi Myndigheden skal foretage risikovurdering, men ring; fordi den vil have en kommunikationsmæssig rolle og vil bedømme kontrol- og overvågningsresultater. Forbrugerrådet mener tillige, at Myndigheden bør være i stand til at afgive anbefalinger til risikostyring, herunder lovgivning, på baggrund af den opnåede viden om beskyttelsen af forbrugernes sundhed og interesser. Dette er foreneligt med målsætningen om, at det endelige ansvar for at udføre risikostyring og lovgivning fortsat vil ligge hos Kommissionen, ligesom ansvaret for den demokratiske proces fortsat vil ligge hos Parlamentet og medlemslandene.

Opgaven kan imidlertid ikke løses uden et tæt samspil og samarbejde med nationalstaternes myndigheder, hvorfor der bør lægges vægt på at etablere fora, der stimulerer et sådan samarbejde og koordinering, på de enkelte delområder inden for Myndighedens kommissorium (og ikke kun formelt i Det Rådgivende Forum).

Forbrugerrådet mener, at det er nødvendigt at understrege Myndighedens rolle på ernæringsområdet. Forbrugerrådet anerkender, at Myndigheden ikke skal være en sundhedsfremmende institution som sådan, men at der er brug for en større anerkendelse af ernæringsområdet i en sundhedsmæssig sammenhæng. Forbrugerrådet mener derfor, at Myndigheden også bør beskæftige sig med videnskabelige vurderinger på kost- og ernæringsområdet, og at Kommissionen bør gøre brug af Myndighedens kapaciteter på dette område. Dette fordi de ernæringsmæssige overvejelser bør spille en mere fremtrædende rolle, f.eks. ved diskussionen af ny lovgivning, som fødevarer tilskud og næringsstoftilsætning, godkendelsen af visse typer novel food eller i forbindelse med fødevarer mærkning, da der er en latent mulighed for vildledning af forbrugerne, hvis den anvendes forkert.

Forbrugerrådet støtter endvidere, at Myndigheden skal lede den daglige drift af "Rapid Alert"-systemer, der dækker både fødevarer og foder. Men der er behov for et tæt samarbejde med Kommissionen, som "risikohåndterer" for at undgå eventuelle fejltolkninger.

Endelig nævner Forbrugerrådet, at forbrugerne forventer som minimum at få to af de fire pladser i bestyrelsen, som er forbeholdt repræsentanter for forbrugerne og industrien.

Landbrugsraadet mener, at det er uheldigt, at der inddrages hensyn til dyrs og planters sundhed direkte i fødevarerlovningen, idet der eksisterer selvstændig lovgivning på området vedrørende dyr og planter.

Landbrugsraadet finder derimod, at formålet med fødevarerlovningen også bør omfatte at fremme eksport fra EU og at sikre producenterne rimelige og lige konkurrencevilkår, også i forhold til tredjelande.

Endvidere udtrykkes der ønske om tilbageholdenhed i brugen af forsigtighedsprincippet, blandt andet savner Landbrugsraadet en definition af "andre legitime aspekter" og mener, at den eksisterende formulering giver for vide muligheder for at anvende forsigtighedsprincippet med deraf følgende risiko for opbygning af handelsbarrierer.

Landbrugsraadet støtter kravet om sporbarhed, men finder det væsentligt, at reglerne bliver så lette at administrere som muligt og ikke mere indgribende end nødvendigt.

For så vidt angår Myndigheden fremgår det af forslaget, at EU's Fødevaremyndighed skal behandle "fødevaresikkerhed" meget bredt. Således inddrages blandt andet dyrevelfærd og arbejdsmiljø, som arbejdsområder for den nye myndighed. Landbrugsraadet finder det ikke umiddelbart klart, hvordan dyrevelfærd kan have indflydelse på sundhedsbeskyttelse af forbrugerne. Endelig fremgår det af forslaget, at der ved oprettelsen af myndigheden vil ske en sammenlægning af de eksisterende stående komitéer. Landbrugsraadet er tvivlende overfor det hensigtsmæssige i denne ændring.

Fødevareindustrien kan generelt fuldt ud støtte, at der tages hensyn til dyr og planters sundhed samt miljøet, men finder som Landbrugsraadet, at disse hensyn ikke bør indgå i en generel lov om fødevarer. De bør varetages i andre regelsæt.

FI finder ligeledes, at formålet med fødevarelovgivningen også bør omfatte at fremme eksport fra EU og at sikre producenterne rimelige og lige konkurrencevilkår, også i forhold til tredjelande.

Angående anvendelsen af forsigtighedsprincippet lægger FI vægt på, at alene videnskabelige begrundelser er berettigede til at hindre den frie bevægelighed for varer. FI ønsker derfor også tilbageholdenhed i brugen af forsigtighedsprincippet.

FI støtter kravet om sporbarhed men finder, at de dokumentationskrav, der pålægges fødevarevirksomhederne i den forbindelse, skal stå et i rimeligt forhold til målet om hurtig og sikker tilbagetrækning af (risikobehæftede) varer.

FI ønsker, at Myndigheden tillægges kompetence til at afklare, hvorvidt nationale krav og initiativer er behørigt sundheds- og sikkerhedsmæssigt begrundet, og at Myndigheden kan træffe den endelige afgørelse i tilfælde, hvor der er videnskabelig uenighed, og der derfor indledes en mæglingsprocedure. FI finder, at Kommissionen i forslaget har fået for stor indflydelse på Myndighedens drift og opbygning i forhold til, at der skal være tale om en uafhængig institution.

Mejeriforeningen finder, at forslaget indebærer en uigennemskuelig sammenblanding af forskellige formål, der kan lægges til grund for foranstaltninger, der klassificeres som relateret til fødevaresikkerhed. Principper for, hvornår og hvordan andre legitime faktorer (herunder samfundsmæssige, økonomiske, etiske og miljømæssige forhold samt dyrevelfærd) kan indgå i risikostyringen, bør nærmere præciseres.

Endvidere finder foreningen, at formålet med fødevarelovgivningen også bør omfatte at fremme eksport fra EU og at sikre producenterne rimelige og lige konkurrencevilkår, også i forhold til tredjelande. Endelig er foreningen grundlæggende uenig i, at fødevarer, der eksporteres ud af EU, skal overholde samtlige de krav, der er gældende i EU, med mindre importlandet kræver noget andet.

Foreningen advarer mod misbrug af forsigtighedsprincippet, og det bør præciseres i forslaget, at anvendelsen forudsætter en signifikant videnskabelig usikkerhed. Foreningen foreslår desuden, at Myndigheden forpligtes til straks at igangsætte afklaring af den videnskabelige usikkerhed.

Foreningen bemærker endvidere, at teksten vedrørende internationale forpligtelser, jf. artikel 18, kan give anledning til den fortolkning, at det er Kommissionen, der har kompetencen i internationale fora. En sådan udvikling vil være yderst uheldig ikke blot for de enkelte medlemsstater, men for EU's indflydelse på den internationale regulering i det hele taget.

For så vidt angår Myndigheden påpeges, at placeringen af varslingsystemet ikke harmonerer med Myndighedens funktion (foretager risikovurdering), idet varslingsystemet er en udpræget risikostyringsaktivitet, som ikke bør håndteres af videnskabelige eksperter.

Danske Slagterier finder det uheldigt at indrage hensyn til dyrs sundhed og sikkerhed, planters sundhed, miljø og arbejdsmiljø direkte i fødevarelovgivningen.

Endvidere finder DS, at formålet med fødevarelovgivningen også bør omfatte at fremme eksport fra EU og at sikre producenterne rimelige og lige konkurrencevilkår, også i forhold til tredjelande. DS anfører, at en fødevarer bør anses for sikker, når den overholder specifikke bestemmelser i den medlemsstat, hvor den er produceret.

DS udtrykker ønske om tilbageholdenhed i brugen af forsigtighedsprincippet og støtter kravet om sporbarhed, men finder det væsentligt, at reglerne bliver så lette at administrere som muligt og ikke mere indgribende end nødvendigt.

DS er tvivlende overfor det hensigtsmæssige i at sammenlægge de stående komitéer.

Nærings- og Nydelsesmiddelarbejder Forbundet fremhæver generelt vigtigheden af, at arbejdsmiljøet, arbejdstagerhensyn og arbejderrepræsentation indarbejdes i forslaget. I den forbindelse udtrykker NNF tilfredshed med, at der ifølge forslaget kan lægges hensyn til arbejdsmiljøet til grund i fødevarelovgivningen.

Endelig ønsker NNF, at forsigtighedsprincippet bør være gældende i tilfælde af modstridende ekspertudtalelser.

Specialarbejderforbundet i Danmark konstaterer, at de sociale aspekters vigtighed ikke er medtaget i forslaget. Især tænkes her på, hvilken rolle arbejdsvilkårene, herunder både godt arbejdsmiljø og kompetent uddannelse af de ansatte, spiller for sikring af konkrete forarbejdningsmetoder. Herefter påpeger SiD, at hensynet til arbejdstageren, arbejdsmiljøet samt arbejderrepræsentation bør indarbejdes konsekvent i forslaget.

For så vidt angår anvendelsen af forsigtighedsprincippet, mener SiD, at dette bør anvendes i tilfælde af modstridende ekspertudtalelser, så enhver rimelig tvivl kommer forbrugerne til gode.

HORESTA anfører, at det ikke fremgår af forslaget, hvilke kriterier der skal ligge til grund for valget af repræsentanter for forbrugerne og erhvervslivet i Myndighedens bestyrelse, men med det omfattende antal måltider, som dagligt produceres i branchen, udgør hotel og restauranter en vigtig del af fødevarekæden. Derfor bør Hotel- og restaurantsektoren indgå med repræsentation i Myndighedens bestyrelse.

Endvidere finder HORESTA det betænkeligt, at medlemsstaterne, de nationale kompetente organer og EU-Parlamentet i forhold til Kommissionen har en begrænset mulighed for at anmode Myndigheden om en ekspertudtalelse.

Bryggerforeningen støtter kravet om sporbarhed, men finder det væsentligt, at reglerne bliver så lette at administrere som muligt og ikke mere indgribende end nødvendigt.

Endvidere finder foreningen, at det er nødvendigt med en gennemgribende omstrukturering af de videnskabelige komiteer, således at disse overtages af Myndigheden, og finder det positivt, at der oprettes en tværfaglig komité.

Den Danske Dyrlægeforening udtrykker tilfredshed med, at forslaget dækker bredt og inkluderer foder, drikkevand, fødevarer og dyresundhed m.v. Endvidere er det tilfredsstillende, at der med forslaget er taget initiativ til adskillelse mellem ansvaret for risikoanalyse og risikostyring.

NOAH udtrykker ligeledes tilfredshed med, at der i fødevarelovgivningen tages hensyn til miljøet.

Med hensyn til eksport finder NOAH af etiske grunde, at eksport og reeksport til tredjelande af fødevarer, der ikke opfylder EU-lovgivningen, bør være forbudt i alle tilfælde.

NOAH anfører endvidere, at for så vidt angår anvendelsen af forsigtighedsprincippet må økonomiske aspekter være underordnede, hvor der konstateres en mulighed for sundhedsrisiko.

Endelig efterlyser NOAH fuld offentlighed og adgang til data på fødevareområdet i tråd med principperne i Århuskonventionen (vedrører adgang til oplysninger på miljøområdet). Desuden efterlyses, at repræsentanter for forbrugerorganisationer og andre non-profit organisationer sikres finansiel mulighed for at indgå i vurderingen af Myndighedens arbejde.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er fremsendt grundnotat den 30. januar 2001.

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg (orientering) den 24. november 2000 i forbindelse med forelæggelsen af rådsmødet (indre marked, forbruger og turisme) den 30. november 2000, jf. aktuelt notat af 17. november 2000, samt den 8. december 2000 (orientering) i forbindelse med forelæggelsen af rådsmødet (landbrug) den 19.-20. december 2000, jf. aktuelt notat af 30. november 2000.

3. Status for WTO-forhandlingerne

Nyt notat

Baggrund

Rådet (landbrug) vedtog på rådsmødet den 20.-21. november 2000 et sæt konklusioner om et bredt forhandlingsmandat for en ny WTO landbrugsaftale. Disse konklusioner blev efterfølgende sendt til WTO som grundlaget for EU's forhandlingsposition i de kommende forhandlinger.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Formål og indhold

Kommissionen forventes at ville give en redegørelse for den aktuelle forhandlingssituation. Redegørelsen vil tage udgangspunkt i konklusionerne fra Rådsmødet den 20. november 2000. Disse bygger på artikel 20 i WTO's landbrugsaftale, der fastslår, at nye forhandlinger skal finde sted fra 1. januar 2000. Den langsigtede målsætning på landbrugsområdet er ifølge artikel 20, "at væsentlige, gradvis ættelser af støtte og beskyttelsesniveauer skal føre til en grundlæggende reform".

Hovedtemaerne for de kommende forhandlinger på landbrugsområdet er fortsat ønsket om yderligere liberaliseringer gennem forstærkning af eksisterende forpligtelser, stramning af reglerne på baggrund af de opnåede erfaringer samt begrænsning af landbrugsaftalens undtagelsesbestemmelser.

Fællesskabet har i sit forhandlingsoplæg medtaget tidligere ønsker om at inddrage alle former for eksportstøtte i forhandlingerne, herunder eksportkreditter, anvendelse af fødevarerhjælp samt statshandelsselskaber. Det er EU's opfattelse, at alle elementer af eksportkonkurrencen, der forvrider handelen med landbrugsprodukter, skal underlægges en disciplinering.

Det fremgår ydermere af EU's forhandlingsoplæg, at de ikke-handelsmæssige hensyn skal anerkendes i forhandlingerne om en ny landbrugsaftale. I denne forbindelse lægger Kommissionen særlig vægt på elementer som landbrugets multifunktionelle rolle, beskyttelsen af miljøet, fremme af landdistriktsudviklingen, fattigdomsbekæmpelse samt fødevarerikkerhed.

Derudover gives i forhandlingsoplægget udtryk for nødvendigheden af en særlig og præferentiel behandling af udviklingslandene. Der henvises til, at EU har forpligtet sig til at give toldfri adgang for så godt som alle produkter fra de mindst udviklede lande inklusive landbrugsprodukter. Det foreslås, at der tages hensyn til udviklingslandenes særlige bekymringer vedrørende fødevarerikkerhed, bl.a. ved at sikre, at foranstaltninger, der vedrører fattigdomsbekæmpelse og landdistriktsudvikling i udviklingslandene bliver undtaget fra enhver form for reduktionsforpligtelse.

Endelig anføres ønsket om at fastholde fredsklausulen og den særlige beskyttelsesklausul i landbrugsaftalen. Den særlige beskyttelsesklausul beskytter importerende lande imod pludselige stigninger i import eller fald i importpriser, og fredsklausulen medvirker til håndhævelse af reduktionsforpligtelserne i aftalen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Konsekvenser

Der foreligger ingen vurdering af de statsfinansielle eller samfundsmæssige konsekvenser af de supplerende konklusioner.

Høring

§2-udvalget (landbrug) har tidligere understreget behovet for at se reformpolitikken på landbrugsområdet, udvidelsesforhandlingerne og WTO forhandlingerne i sammenhæng.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har i forbindelse med vedtagelsen af de ovennævnte konklusioner været forelagt Folketingets Europaudvalg (orientering) den 20. oktober 2000 og den 10. november 2000, jf. aktuelt notat af 12. oktober 2000 og 6. november 2000.

4. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning 1259/1999/EF om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik s ordninger for direkte støtte

KOM (2000) 841

Uændret genoptryk af aktuelt notat af 18. januar 2001

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2000) 841 af 15. december 2000 fremsendt forslag til Rådets forordning om ændring af forordning 1259/1999/EF om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik s ordninger for fælles støtte. Forslaget er oversendt til Rådet den 18. december 2000.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen har ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet ordningen er et led i gennemførelsen af EU's fælles landbrugspolitik.

Formål og indhold

Forslaget indebærer, at der i en fire-årig prøveperiode fra 2002 til 2005 etableres en forenklet støtteordning for små producenter, som samlet modtager op til 1.000 EURO i arealstøtte og dyrepræmier.

Ordningen skal være frivillig for såvel de enkelte medlemslande som landbrugerne.

Den enkelte støtteordning vil for de deltagende jordbrugere være et alternativ til arealstøtten og dyrepræmierne.

De øvrige betingelser for den forenkledede støtteordning skal fastlægges i en gennemførelsesforordning.

Forslaget skal ses som et led i arbejdet med at forenkle EU{{PU2}}s landbrugslovgivning.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

Da ordningen er fakultativ, og da Danmark ikke forudses at anvende ordningen, er der ingen konsekvenser, hverken statsfinansielle eller andre.

Ordningen forudses at være budgetneutral i forhold til EU{{PU2}}s budget.

Høring

I §2-udvalget (landbrug) har Dansk Familielandbrug anført, at principielt set bør man fra dansk side forholde sig positivt til forenklingstiltag.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg (orientering) den 26. januar 2001, jf. aktuelt notat af 18. januar 2001.

5. Humle

- Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EØF) nr. 1696/71 om den fælles markedsordning for humle
- Rapport fra Kommissionen til Rådet om humlesektoren

KOM (2000) 834 endelig og KOM (2000) 838 endelig

Nyt notat

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2000) 834 af 14. december 2000 fremsendt forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EØF) nr. 1696/71 om den fælles markedsordning for humle og ved KOM (2000) 838 af 14. december 2000 fremsendt rapport fra Kommissionen til Rådet om situationen i humlesektoren.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Rapporten er afgivet i medfør af artikel 18 i forordning (EØF) nr. 1696/71 om den fælles markedsordning for humle.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen har ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet ordningen er et led i gennemførelsen af EU's fælles landbrugspolitik.

Formål og indhold

Kommissionen har fremlagt en beretning for Rådet om den økonomiske udvikling i Den Europæiske Unions humlesektor.

I rapporten er det bl.a. anført, at verdensproduktionen af humle for 1999 er skønnet at udgøre 93.750 tons, hvoraf EU's produktion udgjorde 34.600 tons (37 pct.). Arealet med humle på verdensplan udgør 58.000 hektar, hvoraf EU's areal udgør 22.700 hektar (39 pct.), og arealet er på verdensplan reduceret med 30 pct. siden 1995.

Otte medlemsstater i EU producerer humle - Belgien, Tyskland, Spanien, Frankrig, Irland, Østrig, Portugal og Storbritannien - af det samlede humleareal i EU i 1999 på 22.700 hektar, er 18.300 hektar (80 pct.) i Tyskland. Fra 1995 til 1999 er såvel arealet som produktionen af humle i EU reduceret med 18 pct. Denne formindskelse i kvantitet er blevet kompenseret kvalitativt gennem et højere indhold af alphasyre. I 1999 blev der dyrket humle på 3.556 bedrifter - med et gennemsnitsareal med humle på 6,38 hektar pr. bedrift.

Handlen med humle sker både på kontrakt og ved afsætning på det frie marked. Omfanget af handlen på kontrakt er faldet fra 82 pct. i 1995 til 75 pct. i 1999. Priserne ved handel på kontrakt har været ret stabile i perioden 1995-1999 - højest i 1997 med en pris på 202 EUR/50 kg og lavest i 1999 med en pris på 191 EUR/50 kg. Derimod har der været stort udsving i priserne på det frie marked i samme periode med den laveste pris i 1997 på 64 EUR/50 kg og højest i 1999 på 156 EUR/50 kg. Det konstateres, at udviklingen i prisen ikke reflekterer stigningen i alphasyreindhold i humlen (en stigning på 37 pct. fra 1995 til 1999).

Rådet vedtog i maj 1998 en forordning om indførelse af særlige midlertidige foranstaltninger for humle (Rådets forordning (EF) nr. 1098/98) på baggrund af konjunkturbestemt, men også strukturbetinget overskudsproduktion på humlemarkedet i EU. De foranstaltninger, der gælder for en femårig periode fra 1998-høsten, vedrører midlertidigt ophør med humledyrkning og/eller endelig rydning af humlearealer. De to ordninger er frivillige, og det gælder såvel for medlemsstaten som for producentsammenslutningerne og de individuelle producenter.

Det konkluderes i rapporten, at der er sket en gradvis tilpasning af produktionen til efterspørgslen, både hvad angår kvantitet, nemlig via en reduktion af dyrkede arealer og producerede mængder, og hvad angår kvalitet gennem sortsomstilling, især til de sorter, der er mest efterspurgt blandt bryggerierne. Det understreges samtidig, at problemerne vedrørende en markedstilpasning fortsat er relevante.

På den baggrund har Kommissionen fremlagt et forslag til forlængelse af gældende støttebeløb i to år.

I artikel 12, stk. 5, i Rådets forordning (EØF) nr. 1696/71 er det gældende støttebeløb for humle produceret i Fællesskabet fastsat i en femårig periode fra 1996-høsten til og med 2000-høsten. Støttebeløbet er fastsat til 480 EUR pr. hektar.

Med den nuværende udvikling inden for sektoren, som beskrevet i rapporten, og da gennemførelsesperioden for særforanstaltningerne udløber i 2002 samt af hensyn til visse vigtige producentlandes kommende tiltrædelse af Den Europæiske Union, finder Kommissionen det hensigtsmæssigt i en toårs periode at forlænge gyldigheden af det nuværende støttebeløb. Det foreslås samtidig, at Kommissionen inden den 31. december 2002 foretager en undersøgelse af, hvordan den fælles markedsordning fungerer som helhed.

En forlængelse på to år af den nuværende ordning åbner således mulighed for en samlet vurdering i 2002 af bestemmelserne om producentstøtte og særforanstaltningerne vedrørende midlertidig braklægning og/eller definitiv rydning.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse om forslaget foreligger endnu ikke.

Gældende dansk ret

Ingen.

Konsekvenser

Rapporten og forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

§2-udvalget (landbrug) har ikke haft bemærkninger til rapporten og forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.